

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: 1. Del : 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "1. Del : 1812-42", i Heiberg, Johanne Luise: *1. Del : 1812-42*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 32. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibfr05val-shoot-idm139983404818368.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1. Del : 1812-42

MIN FØRSTE KUNSTREISE.

Den godmodige Solodanser Dahlén havde alt i længere Tid ophørt at være Danselærer paa Skolen, og Solodanser L. var traadt i hans Sted. Dette Menneske udøvede et Tyranni over os stakkels Børn, som havde Fynd og Klem. Da Andrea og jeg vare de mest lovende Talenter paa Skolen, var hans Opmærksomhed især henvendt paa os. Hun var imidlertid meget bedre stillet end jeg; dels fordi hun stod over mig i Dans, dels fordi hun var Barn af mere velhavende Forældre end jeg, og dels fordi hun var mere kjæk paa det og ikke fandt sig taalmodig i Alt, saaledes som jeg tause og forknytte Barn. Hun tog rask til Gjenmæle, naar hun blev forurettet; og desuden tror jeg, at den gode Dansemester havde fattet en særegen Godhed for den smukke og kokette Pige. Det hændtes derfor ikke sjelden, at hans fine, tynde Spanskrørstok udøvede sine Kommandoslag paa mig for de Feil, hun gjorde sig skyldig i; thi Stokken skulde bruges for at indgyde os Respect, og han havde ikke Mod til at ramme hende dermed, thi da var han sikker paa et surt Ansigt i flere Dage og tidt paa uartige Svar, der satte ham i Forlegenhed 33 og nedbrød hans Anseelse hos de andre Børn. Som bekjendt taale Børn med Taalmodighed og uden Nag en Revselse, hvor den er fortjent, men de glemme aldrig en uretfærdig Straf; og denne Mands Uretfærdighed blev saa ofte og saa paafaldende udøvet mod mig, at jeg aldrig ret har kunnet tilgive ham det. Ingen skulde se paa den lille slikkede Person, der ligesom Jean de France var kommen hjem fra en Pariserreise med nye Moder og et nyt Navn, at han kunde udøve en saa raa Behandling som den, han brugte mod os Børn. Naar jeg senere i mit Liv paa Gaden saae en brutal Kusk maltractere mit Yndlingsdyr, Hesten, der maaske ofte staar over Kusken i Forstand, og naar jeg da med inderlig Medlidenhed saae det ædle Dyr finde sig deri og høist dreie de melancholske Øine lidt, da maatte jeg altid tænke paa mig selv paa L.s Danseskole, hvor jeg var Hesten og han Kusken. Mangen en Hest bliver ødelagt i en raa Kusks Haand, og mangt et Barn i en saadan Lærers. Aldrig har nogen anden slaaet mig. Derfor gjorde dette Menneskes Haardhed en endnu større Virkning paa mit Gemyt. Og i Sandhed, jeg var ikke af de Børn, der behøvede at tages saa haardt paa - et Blik, et Ord var nok til at bringe mig til Fortvivelse. Som den taalmodige Hest modtog jeg imidlertid Slagene, medens jeg forgjæves kæmpede for at undertrykke min Graad.

L. komponerede nu et Par smaa Entréer, hvori han, Andrea og jeg dansede, og som paa Grund af os to Smaapiger gjorde stor Lykke. Allerede her vandt jeg mig adskillige Venner, saa vel i Publikum som i det øvrige Theaterpersonale.

En Dag kom L. hen til mig paa en Prøve og sagde paa sin indbildske og hovmodige Maner: "Jeg og et Par andre her ved Dansen agte, saa snart Sæsonen er ude, at gjøre en Kunstreise til Lübeck og Hamborg for der at give en Række Forestillinger. Jeg har betænkt at tage dig og Andrea med, da jeg agter at give de to nye Entréer foruden nogle Balletter, som vi nu skulle til at indstudere. Sig det til dine Forældre, naar du kommer hjem." Jeg blev meget betænkelig og bedrøvet over denne Gunst, sagde imidlertid intet, neiede dybt og fremførte kun, hvad jeg vidste her blev fordret: "Mange Tak." Paa Veien hjem tænkte jeg meget over, hvad der altsaa forestod mig til Sommer - at reise havde alt i tidligere Aar beskjæftiget min Phantasi meget. Paa Gaden standsede jeg foran et Boutiksvindue, hvori der hang Landskaber med Bjerge - saadanne Billeder med Bjerge havde altid gjort et dybt Indtryk paa mig og opvakt en Længsel hos mig, som om Brystet skulde sprænges. Ved at se dette Billede opvakte min Længsel paany. "Ak," tænkte jeg, "maaske er der Bjerge i Hamborg og Lübeck!" og dette Haab gjorde, at jeg indtil videre forsonede mig den forestaaende Reise. Heraf vil man se, hvorledes det stod til med min Kundskab i Geographien. Ved min 34 Hjemkomst fortalte jeg den store Nyhed med et betænkeligt Ansigt. Min Fader og Moder syntes, at dette var en stor Ære for mig, og samtykkede strax deri. "Men talte han ikke om at give dig Penge?" spurgte min Moder, "thi for at gjøre en saadan Reise er der dog et og andet af Linned og Klæder, som maa anskaffes, og hertil har jeg ikke Raad." Da jeg benegtede dette, gik hun næste Dag med mig til ham - en Gang, jeg gik til med et tungt Hjerte. Da vi kom ind til L., traadte han os meget fornemt imøde og gjorde et høist fortrædeligt Ansigt ved min Moders Anmodning om Penge. "Hvad behøver hun da?" spurgte han. Min Moder forklarede, at det især var Linned, jeg trængte til. "Godt," svarede han, "min Søster skal besørge, hvad hun behøver," hilste saa kort, og Audiensen var forbi. Jeg havde naturligvis ikke mælet et Ord under hele Samtalen og takkede Gud, da jeg atter var paa Gaden. Nogle Dage efter bad han mig med nedladende Mine komme til sig. Jeg kom, og nu rakte han mig tre tilskaarne Særke og nogle Par Strømper. Graaden stod mig i Halsen ved at modtage dette, som jeg dybt følte var en Ydmygelse at modtage, især paa denne Maade. Jeg taug, neiede dybt og gik hjem, hvor jeg just ikke blev modtaget paa den bedste Maade, fordi jeg ikke havde sagt ham, at dette ikke var tilstrækkeligt. Jeg bad saa bønligt om at maatte være fri for at tale mere til ham herom, at jeg omsider slap. Der blev nu gjort Udvei til Resten, formodentlig ved Hermans Hjælp, uagtet han var meget imod den hele Reise; men han kjendte Forholdene ved Dansen og indsaae Vanskeligheden ved at negte at følge med. Børnenes Stilling ved Danseskolen var dengang saa slavisk, at det vilde have hørt til det Utrolige at negte en Solodanser og Lærer at opfylde, hvad han ønskede. Jeg maatte altsaa med.

Foraaret kom, og Reisen var for Haanden. Selskabet bestod af L., hans Søster, Solodanserinden Jomfru W., tre Figuranter, Andrea og mig. De forskjellige Individuers Moralitet og foregaaende Liv vil jeg helst springe

over. En af de tre Figuranter var en Skolekammerat af Herman, og det trøstede denne; thi han havde lovet, at han vilde være mig til Hjælp, hvor det behøvedes - en Hjælp, jeg ikke mærkede til paa Reisen; og da han forekom mig raa og frastødende, søgte jeg ham heller ikke. Med et Hjerte saa tungt som Bly tog jeg Afsked med Alle i Hjemmet og gjorde nu, 12 Aar gammel, min første Udenlandsreise og min første Kunstreise, følende mig usigelig forladt og ensom. Det vilde have været naturligt, om Andrea og jeg havde holdt sammen og været til Trøst for hinanden; men hun lod for det Første ikke til at trænge til Andres Trøst, og dernæst saae hun ned paa mig som En, der var hende underordnet; og i min Ydmyghed saae jeg op til hende, som et Tiggerbarn kan se op til en Prinsesse. I Lübeck gave vi en Del Forestillinger, i hvilke især vi Smaapiger bleve applauderede og gjorde, hvad man i 35 Theatersproget kalder "Lykke", et Held, der ikke gjorde synderligt Indtryk paa mig. Jeg var saa opfyldt af mange Ængstelser og Sorger, at jeg altid gik som i Drømme og saae og hørte Intet af, hvad der foregik omkring mig, i det mindste gjorde jeg mig Intet ret klart. Efter et kort Ophold forlode vi Lübeck og reiste til Hamborg, hvor vi skulde opholde os i længere Tid. Hele Selskabet boede hos en Gjæstgiver Arnold eller Arnoldsen, jeg husker ikke ret Navnet, et Hotel, hvor Theaterfolk meget søgte. Værtens Kone, en meget smuk og meget pyntet Dame, ikke ganske ung længer, fattede efterhaanden en paafaldende Godhed for mig. Hun havde ingen Børn, men en voxen Stifsøn paa 18 til 19 Aar, af Mandens første Ægteskab. Dette unge Menneske, høi, mager og af et melancholsk Udseende, fattede ligeledes Godhed for mig, søgte mig ideligt op, saae paa mig med Øine, som gjorde, at jeg slog mine ned uden ret at vide hvorfor. Hvis dette forekommer Nogen besynderligt, at et voxent Menneske skulde ville gjøre Kur til et 12 Aars Barn, da betænke man, at et saa alvorligt Barn, som jeg var, tidligt antager Jomfruens Holdning og Væsen. Alle lo ad hans smægtende Blik undtagen jeg, der lige saa lidt lo ad dette som ad noget Andet. Jeg tror virkelig ikke, at jeg i min hele Barndom har leet en eneste Gang. I den forfærdeligste Hede maatte vi nu øve os hver Formiddag og danse om Aftenen. Ogsaa her gjorde især vi Smaapiger Lykke. Om Middagen spiste vi Alle sammen ved Table d'hôte i vort Hotel. Med en trykkende Aarvaagenhed hvilte L.s Blikke paa os, og han udrød den ene Gang efter den anden: "Spis dog ikke saa meget; det gjør jer kun tungere." Andrea slog med Nakken ad denne Bemærkning, men mig stod Graaden strax i Halsen, saa al Appetit for Øieblikket var borte, hvorimod jeg, kort efter at vi havde reist os fra Bordet, følte en trykkende Sult. Sønnen i Huset passede altid at sætte sig lige overfor mig ved Bordet, imens hans drømmende Øine uophørligt hvilede paa mig; dette pinte min ømfindtlige Sjæl, thi jeg vidste jo, at det var Gjenstand for de Andres Spot.

Andrea og jeg boede i Værelse med to ældre Damer af Selskabet og havde ogsaa Sovekammer tilfælles med dem. Deres Senge stode i den ene Ende af den lille Stue, vor i den anden. En Nat, da jeg ikke kunde sove, men laa og græd i al Stilhed - thi jeg følte mig ret saa ulykkelig i hele denne Omgivelse - kom de to ældre Damer sildigt hjem. Jeg lod, som om jeg sov, af Frygt for, at de skulde se mig græde. Omsider gik de i Seng, og glad var jeg, da Lyset blev slukket, uden at mine vaade Kinder og mine tilbagetrængte Suk havde røbet mig. De laa længe og talte sammen, thi det lod til, at de vare komne fra et lystigt Lag. Deres Tale dreiede sig om deres tidligste Ungdom og adskillige Eventyr, de i denne havde oplevet. Med eet sagde Jfr. W.: "Nu skal jeg fortælle dig det Hele. - Sover I, Børn?" raabte hun over til vor Seng. Jeg taug og holdt mit Aandedræt tilbage. "De 36 sove," sagde Jfr. L., "begynd kun!" Og nu fortalte Jfr. W. den Anden et Afsnit af sit Liv og Levnet med en Aabenhjertighed, som var utrolig. Og der rullede et Teppe op for mig uskyldige Barn, der viste mig Laster, jeg intet Begreb havde om, og hvis Tilværelse jeg ikke havde anet. Jeg blev saa angst, at jeg - ifald jeg havde turdet - havde raabt: "Ti! jeg sover ikke!" Fra nu af var det mig umuligt at falde i Søvn, og længe efter at de to Damer havde endt deres Tale og i Søvn forglemt deres Ungdomslivs Forvildelser, vendte jeg mig urolig paa mit Leie og var i Feberhede. Jeg var tilmode som En, der med Tryghed havde lagt sig i et fremmed Hus og med Et opdager, at han er i en Røverkule. Saa ung jeg var, fik jeg ud af den arme Jfr. W.s Historie, at hendes Ulykke fra først af havde været en uværdig og slet Moders Raad og Opmuntring. Hendes Fortælling havde gjort et des smerteligere Indtryk paa mig, da jeg virkelig holdt af denne Pige, der altid viste sig god og venlig imod mig. Hun var egentlig styg, men havde en udmærket Figur, og denne havde vel gjort hendes Ulykke. Hun var et Slags Philine i "Wilhelm Meister" med dennes gode og ikke gode Egenskaber. Næste Morgen kom hun hen til mig, klappede mig paa Kinden og sagde: "Hvor du ser daarlig ud, min Tøs! Feiler du noget?" Jeg turde ikke se hende i Øinene, saa forlegen var jeg paa hendes Vegne. "Jeg feiler intet," fik jeg presset frem. "Saa vær munter, min Pige!" sagde hun og henvendte sig derpaa til Jfr. L.: "Det er en god lille Tøs, naar hun bare ikke altid saae saa alvorlig ud." - "Gjør Nogen dig Fortræd," sagde hun atter til mig, "saa kom kun til mig; du veed, jeg holder en Klat af dig." Og hermed hoppede hun ud af Stuen. I Hotellet logerede en ung Russer med et smukt og elegant Udseende. Han havde forliebet sig i Jfr. W.s smukke Ben og i hendes muntre Overgivenhed. En Formiddag, da jeg ene gik i den Have, der hørte til Hotellet, kom han hen til mig, og efter at have talt med mig om ligegyldige Ting standsede han med Et sin Gang, stillede sig foran mig, saae mig bestemt ind i Øinene, og efter et lille Ophold sagde han: "Hør, De ser ud til at være en god, fornuftig og sanddru lille Pige - svar mig oprigtigt paa, hvad jeg nu vil spørge Dem om. Jeg har en virkelig Godhed for Jfr. W., og derfor ligger det mig paa Hjerte, om det skulde være Sandhed, hvad en af de Herrer, som hører til Deres Selskab, ytrede i Gaar, og som jeg haaber er en Bagvaskelse, at Jfr. W. i Kjøbenhavn har tre Børn?" Blodet foer mig i Kinderne ved dette Spørgsmaal; jeg vidste desværre, at hun havde Børn, uden at vide hvor mange. Med dyb Skamfuldhed svarede jeg stammende: "Det veed jeg ikke - - det tror jeg ikke - -." - "Nu," raabte han glad, "saa er det vist heller ikke sandt, thi det maatte De vel ogsaa have hørt Noget om." Jeg skyndte mig op i Stuen for at blive fri for flere Spørgsmaal, men han fulgte med. Ved vor Indtrædelse i

Stuen laa 37 Jfr. W. henstrakt paa Sofaen. Jeg satte mig hen i en Krog. Han løb hen til Jfr. W., kyssede hende paa Haanden og sagde: "Den lille Jomfru Pätges og jeg, vi have gaaet i Haven og underholdt os om Dem. Og nu kan jeg ikke lade være at fortælle Dem, at De har et slet Menneske her i Deres Reiseselskab, som gaar og bagvasker Dem." - "Saa?" udraabte hun leende, "Hvem er det? Og hvori bestaar Bagvaskelsen?" - "Da jeg nu veed, det er Usandhed," vedblev han, "vil jeg sige Dem, hvori den bestaar; og skulde han benegte, at han har sagt det, faar han med mig at gjøre. Han paastaar - - han siger - -," stammede han noget forlegen, "at De i Kjøbenhavn har tre Børn." - "Tre?" raabte hun, idet hun sprang op af Sofaen, gjorde en Pirouette og skoggerlo - "jeg har syv!" Dette var desværre ingen Vittighed af hende - hun havde virkelig syv. Som forstenet stod Russeren der, og i samme Øieblik kastede han et saa bebreidende og bedrøvet Blik hen til mig, som sad i Krogen, som om han vilde sige: "Ogsaa du lyver!" Jeg skyndte mig ud ad Døren og gik atter ned i Haven, hvor jeg skjult i et Lysthus græd over Jfr. W.s syv Børn og kunde ikke glemme det bebreidende Blik, som den unge Mand havde tilkastet mig. Jeg var saa skamfuld over det Passerede, at jeg undgik herefter at støde sammen med ham, hvor det var muligt, hvorimod han ideligt opsøgte mig, dog uden nogensinde at omtale denne Sag eller dens Gjenstand.

Jeg har fortalt, at den smukke Hotelværtinde havde fattet en stor Godhed for mig; denne vedblev at stige. En Dag, da jeg var ene, kom hun hen til mig, omfavnede og kyssede mig og sagde: "Min lille Johanne! Jeg holder saa meget af dig! Jeg har ingen Børn - vil du blive hos mig som mit eget kjære Barn? Hos disse Mennesker, du er her med, har du ikke godt af at være. Jeg veed, at dine Forældre i Hjemmet ere fattige og have desuden mange andre Børn at forsørge. Bliv hos mig; du skal faa det, som om du var min egen Datter. Skriv hjem til dine Forældre og foreslaa dem Dette, ifald du selv har Lyst." Det gik et Øieblik igjennem mit Hoved, at jeg paa denne Maade kunde fly fra Alt, hvad der trykkede mig i Hjemmet. "Vil du?" spurgte hun, idet hun sluttede mig i sine Arme. "Jeg tør ikke skrive derom til Hjemmet," fik jeg tvunget frem. "Saa vil jeg skrive, ifald du selv har Lyst - har du?" - "Det veed jeg ikke ret," lød mit Svar. "Betænk dig da derpaa; vi ville Alle gjerne beholde dig." Hun gik og overlod mig til mine egne forvirrede Tanker. Saa fristende end dette Tilbud var, saa følte jeg dog Dag for Dag en større og større Hjemve, hvorefter vidste jeg ikke ret selv; den Tanke, at jeg aldrig mere skulde vende tilbage, blev mere og mere utænkelig for mig. Jeg havde nu faaet noget Nyt at gruble over, men kom dog snart paa det Rene med mig selv, at det vilde være mig en Umulighed at blive hos de fremmede Mennesker. Mit Reiseselskab 38 blev mig mere og mere uhyggeligt, og Hjemveen tog saaledes til, at det ofte var, som om mit Hjerte skulde springe i Brystet paa mig. Til Tegn paa, til hvilken Høide den steg, kan en lille Begivenhed tjene, som jeg nu skal fortælle. I vort Hus i Pilestræde boede oppe paa Kvisten en gammel Pebersvend, en lang, mager Mand, som Ingen i Huset vidste ret Besked om. Denne Mand var min Skræk, naar jeg tilfældigvis stødte paa ham paa Trapperne eller i en lang Gang, som førte til vor Dør. Han forekom mig som Manden med Leen og Timeglasset i Haanden. Jeg trykkede mig altid saa tæt op til Muren som muligt, naar jeg skulde passere forbi ham, og mit Hjerte bankede da, uden at jeg selv vidste hvorfor. Denne Mand saae jeg pludselig gaa udenfor mit Vindue i Hamborg, hvor jeg sad i dybe Drømmerier. I et Nu foer jeg ud paa Gaden, faldt ham om Halsen og raabte: "O, er De her?" Han saae forundret paa mig og gjenkjendte mig ikke strax. "Ih, er det Dem, lille Jomfru?" fik han endelig frem fra de tørre Læber. "Hvordan leve de hjemme?" raabte jeg. Og nu maatte han fortælle mig Alt, hvad han vidste, hvilket ikke var stort. Men jeg var saa glad den Dag og syntes, at jeg var Hjemmet nærmere. Jeg saae ham ikke oftere; men saa underligt det lader, havde dette Møde forøget min Længsel, der var nær ved at kvæle mig. Der gjordes heller ikke det Mindste for at adspredde os Børn. De Voxne morede sig paa deres Vis og lod os gaa overlade til os selv. Min Trøst var Hotellets Have, og her traf jeg ofte vor Værtinde, der ideligt fornyede sit Tilbud om at beholde mig hos sig. En Dag kom hun og viste mig et Etui, hvori laa et stort, og som mig syntes, kostbart Smykke. "Se," sagde hun, "dette har tilhørt min Moder. Bliv hos mig, og den Dag, du staar til Confirmation, skal Smykket være dit." Jeg sagde hende nu, at jeg længtes saa meget hjem, at det var mig umuligt at blive. Ved Enden af denne Samtale saae hun bedrøvet paa mig, men omtalte ikke oftere denne Sag. En hed Formiddag, en af disse Solskinssommerdage, da man ofte overfalder af en forøget Længsel - thi det er, ligesom denne Pragt i Naturen indbyder os til Fest, og sidder man paa en saadan Dag ensom og forladt, da føler man det dobbelt, thi Contrasten imellem Alt udenom og vort Indre er for stor - en saadan Formiddag sad jeg ene i vor Stue, trykket paa Sjæl og Legeme, da jeg med Et hørte en klingende Stemme, der syntes mig bekjendt, tale Dansk udenfor vor Dør. Jeg sprang op, aabnede Døren, og til min store Overraskelse stod Skuespiller Nielsen der, omgivet af mine Reisefæller. Da han blev mig vaer, kom han hen, tog mig i begge Hænder og udtrykte sin Glæde over at se mig. Han havde altid vist mig Interesse og Venlighed, hver Gang han tilfældigvis var stødt sammen med mig paa det kongelige Theater. For min barnlige Phantasi stod denne Mand som et rent Ideal. Jeg havde fra Coulissen set ham spille sine 39 Helteroller, og altsaa vare disse Helte og han Et. Han var nu paa Tilbageveien fra en Udenlandsreise, og - til min Sorg - hørte jeg ham sige til de Andre, at han næste Morgen ganske tidligt reiste til Kjøbenhavn. Hundrede Planer gik gjennem mit Hoved paa denne mig uforglemmelige Dag. Efter at have forkastet en og antaget en anden for atter at forkaste denne, tog jeg omsider den kraftige Beslutning, at jeg om Aftenen vilde liste mig til hans Værelse og anraabe ham om at tage mig med til Kjøbenhavn den næste Morgen.

Hotellet var saa opfyldt med Reisende, at Værten havde maattet indlogere Nielsen i Havepavillonen, som den eneste Plet, der endnu var tilovers. Aftenen kom; en deilig maaneklar Aften. Længe havde jeg staaet ensom i vor lille Stue med Panden mod Ruden og set op paa de blanke Kloder og bedet Gud at

skjænke mig Kraft og Mod til mit, som mig syntes, store Foretagende. Det var alt sildigt paa Aftenen, og jeg maatte nu beslutte mig til at gaa, hvis jeg ikke vilde overraskes af de Andres Hjemkomst. Endelig tog jeg Mod til mig, og indhyllet i et Shawl listede jeg mig ud af Stuen og den lange Gang, gjennem den store Sal, hvor Table d'hôte blev holdt om Middagen, men som jeg vidste paa denne Tid var tom. Med Skjælven gik jeg gjennem denne store Sal, hvor der kun brændte et enkelt Lys, som stod paa et lille Bord i en Krog af Stuen; derfra nedad Havetrappen og listede mig med lydløse Trin gjennem Haven. Mellem Grenene saae jeg alt i Frastand, at der var Lys i Pavillonon; han var altsaa hjemme. Jeg standsede lidt raadvild og tænkte: "Hvad vil han tro, naar han paa denne Tid ser mig træde ind til sig? Hvorledes vil jeg kunne faa Ordene over Læberne?" Dog, jeg sagde til mig selv: "Jeg maa forsøge det! Han, der er saa ædel, saa god - han, der staar saa høit over alle disse Mennesker, jeg er hos, han vil vist redde og befri mig fra deres Tyranni." Jeg gik nu rask mod Døren, men standsede pludseligt, da det forekom mig, jeg hørte hørirøstet Latter og Klirren med Glas. Lige tæt ved hans Dør skjelnede jeg til min Skræk alle de velbekjendte Stemmer i mit Reiseselskab. Jfr. W.s Latter skingrede i den stille Sommeraften, Glassene stødtes mod hinanden, og jeg gjenkjendte ogsaa hans velklingende Stemme, idet en høi Latter lød fra det hele Selskab - en skærende Contrast til mit bankende Hjerter og mit feilslagne Haab. Bedrøvet, usigelig bedrøvet listede jeg mig atter tilbage til mit ensomme Kammer og gik grædende i Seng. Her laa jeg uden at kunne sove. thi tusinde dunkle Tanker gjennemkrydsede mit Hoved. Foruden den Smerte jeg følte ved, at min Plan var mislykkedes, opstod en anden Smerte over, at han, som i min barnlige Phantasi stod saa høit - at han kunde og vilde have mine Rejsesæller hos sig til slig støiende Lystighed. Jeg fandt i min Troskyldighed, at jeg burde advare og oplyse ham om, *hvem* han *40* skjænkede denne Gunst - en Oplysning, der vist var meget overflødig. Sildigt ud paa Natten kom de to Damer hjem og sov, som det lod, hurtigt ind. medens mine urolige og smertelige Tanker endnu længe holdt mig vaagen. Næste Morgen, da jeg stod op, hørte jeg, at han var reist og mit sidste Haab med ham. Jeg maatte nu holde Pinen ud, indtil min Befrielsestid slog.

Endelig kom den længselsfuldt ventede Dag, da vi skulde bryde op. Om Morgenen tidligt satte vi os i Vognen for at kjøre til Lübeck og derfra at tage med Dampskibet til Kjøbenhavn. Vor Værtinde kyssede og klappede mig til Afsked som en Moder, der tager Afsked med sit Barn. "Husk mit Tilbud," sagde hun, "det staar dig altid aabent." Den omtalte unge Russer, der siden hin Dag havde viist mig megen Godhed, var ogsaa tilstede ved Afskeden, og jeg blev meget forundret, da han kom hen til mig og sagde med Taarer i Øinene: "Kommer jeg nogensinde til Kjøbenhavn, opsøger jeg Dem, ingen Anden end Dem." Jeg ser ham endnu tydeligt, hvorledes han støttede sig op til et af de Træer, som stode udenfor Indgangen til Hotellet, idet han bedrøvet vinkede til mig til Afsked. Denne unge Mands Stilling ved Træet har jeg bestandigt beholdt i min Erindring, som man husker et smukt Maleri eller en Belysning i et Landskab. Husets Søn, min tause, melancholske Ven, lod sig slet ikke se.

Jeg kan dog ikke tage Afsked fra dette Selskab uden at indlægge et godt Ord for Jfr. W., som jeg har været nødt til ikke at stille i det bedste Lys. Hun var som sagt god, og hendes Letsindighed har maaske en Undskyldning i den Tone, der herskede ved Dansen i hine Aar. Fristelserne i denne Stilling ere noksom bekjendte. Men jeg skylder hende at erklære, at havde hun syv Børn, da var hun virkelig en god Moder for dem og opdrog dem med Omhu og Kjærlighed. Rørende var hendes Ytring til mig mange Aar efter, da jeg som gift Kone talte med hende og roste en Datter af hende, som jeg tilfældigvis havde set, for hendes stille beskedne Væsen. "Ja," sagde hun med Taarer i Øinene, "ja, min kjære Frue! jeg har gjort for disse Børn, hvad jeg har formaaet, og søgt at opdrage dem til ærbare Piger; jeg har ikke villet, at de skulde ligne deres Moder." Jeg svarede hende med nogle venlige Ord og trøstede hende, saa godt jeg kunde. Med stor Hjertelighed sagde hun da: "De var altid et godt Barn og er nu en rar Kone, gid De maa blive lykkelig, som De fortjener!" Og hurtigt fjernede hun sig for at skjule de Taarer, jeg saae hun ikke længer kunde holde tilbage.